

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 8 słów) 40 gr.

Rok II.

Nr. 240.

Kraków, wtorek 15 października 1940 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję ręko-
pisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy
dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie prze-
syłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł.,
z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe:
Warszawa 658.

W Rumunji wykryto plan akcji sabotażowej.

Skompromitowany poseł brytyjski opuścił Bukareszt.

(S) Bukareszt, 14 października. Ze źródeł miarodajnych informują, że władze rumuńskie wpadły na trop wielkiej i na szeroką skalę zakrojonej akcji sabotażowej, której wykonaniu udało się na czas zapobiec jedynie dzięki czujności właściwych organów rumuńskich.

Udało się mianowicie ustalić, że w akcji tej byli zamieszani wysokie czynniki angielskie. Plan akcji sabotażowej wymierzony był przede wszystkim przeciwko rumuńskiemu terenom ropośnym i miał on być wykonany przez specjalnie w tym celu wysłanych członków angielskiej służby tajnej (Intelligence Service).

W związku z tą aferą, mocno skompromitowali się zarówno poseł W. Brytanji w Bukareszcie, jak i brytyjscy attachés wojskowi, wobec czego niezwłocznie po wykryciu afery opuścili oni Bukareszt. Jak informują z kół urzędowych, w ub. niedzielę obecny był w lokalach poselstwa brytyjskiego jedynie jeden z sekretarzy.

Ponieważ w powyższej aferze uwikłani byli liczni obywatele brytyjscy, piastujący przeważnie kierownicze stanowiska w rumuńskim przemyśle, w szczególności zaś w przemyśle naftowym, większość Anglików w panice opuściła w ciągu ubiegłej nocy stolicę Rumunji.

* * *

Powyższa wiadomość, nadeszła z Bukaresztu, została potwierdzona przez infor-

neutralni obserwatorzy, którzy przybyli we czwartek z Londynu, mieli opowiadać o zakrojonym na wielką skalę planie zniszczenia rumuńskich terenów naftowych, który to plan miał być opracowany w Londynie.

Trudności polityczne, na jakie Anglia napotyka zarówno w Europie, jak i poza nią, przyczyniły się do odroczenia tego planu. Od chwili wewnętrznej reorganizacji Rumunji — donosi londyński korespondent wspomnianego dziennika — interwencja angielska w sprawie rumuńskich terenów naftowych zyskała bardzo na aktualności.

W związku z tem, na łamach prasy brytyjskiej pojawiały się żądania, by lotnictwo brytyjskie zaatakowało rumuńskie pola naftowe.

kie bukareszteńskie pisma niedzielne omawiają wyczerpująco sprawę wysłania do Rumunji niemieckiej misji wojskowej.

„Curentul”, który po przeszło dwuletniej przerwie ukazał się znowu jako półoficjalny organ ruchu legionowego, oświadcza, że przybycie oddziałów niemieckich sił zbrojnych stanowi naturalne następstwo realnej współpracy, uchwalonej w Wiedniu.

Nie należy zapominać, że wcielenie Rumunji do ośi oznacza nie tylko wzmocnienie stosunków gospodarczych i kulturalnych, ale także w równej mierze ściśle zjednoczenie pod względem politycznym i wojskowym. Gwarancja nienaruszalności terytorjum Rumunji spowodowała jako niezbędny warunek praktyczne zbadanie warunków strategicznych, taktycznych i technicznych, które stanowią istotną rekoimie współpracy niemiecko-rumuńskiej.

Niewzruszona decyzja utrzymania pokoju w obszarze naddunajskim powinna być ostrzeżeniem dla tych wszystkich, którzy odważą się żywić nadzieje, iż uda się im zamącić pokojowy rozwój stosunków gospodarczych i politycznych. Niemiecy technicy przyniosą z sobą doświadczenie, zdobyte w ostatnich czasach i stana się krzewicielami nowej europejskiej idei.

Wobec licznych punktów styecznych pomiędzy rumuńskimi legionistami i mecarstwami ośi nikogo nie powinna zdziwić współpraca wojskowa obu tych stron.

Na rozkaz Londynu muszą Anglicy opuścić Rumunję.

(S) Sztokholm, 14 października. Fakt, że w następstwie działalności sabotażowej agentów Secret Service w Rumunji, Anglików parzy obecnie grunt rumuński, wynika z następującego specjalnego komunikatu Reutersa, nadanego 11 października z Bukaresztu:

„Poselstwo brytyjskie w Bukareszcie wydało dziś instrukcję do wszystkich obywateli brytyjskich, aby natychmiast opuścili Rumunję”.

Niewątpliwie celem osłabienia deptrymującego wrażenia tego komunikatu na ludność angielską, wkrótce potem Renter — „sprostował” go w następującej formie: „Prosimy o anulowanie wiadomości: Poselstwo brytyjskie w Bukareszcie wydało dziś instrukcję do wszystkich obywateli brytyjskich, aby natychmiast opuścili Rumunję”. I zastąpienie jej następującym zdaniem: „Poselstwo brytyjskie w Bukareszcie otrzymało instrukcję udzielenia rady wszystkim obywatelom brytyjskim, którzy pragną wyjechać, aby opuścili Rumunję”.

Uzupełniając komunikat jeszcze Reuters, że rząd brytyjski udzielił poselstwu instrukcji, aby zwróciło się do obywateli brytyjskich z tą radą ze względu na „obecna niepewna sytuację”. Personal poselstwa brytyjskiego zostanie zmniejszony.

Ograniczenia dla żydów w piśmiennictwie rumuńskim.

Bukareszt, 14 października. W związku z nowym uporządkowaniem stosunków w Rumunji powzłą związek literatów rumuńskich uchwałę skreślenia wszystkich literatów żydowskiego pochodzenia ze swoich list.

Szybka i zdecydowana odpowiedź Rumunji na prowokacje angielskie.

Niezwłoczna reorganizacja sił zbrojnych celem przeszkodzenia wszelkim próbom mącenia pokoju na Bałkanach. — Przyjazd niemieckiej misji wojskowej.

(=) Bukareszt, 14 października. Wielkie zmiany polityczne w Rumunji, które wyraziły się ostatnio w związku ze zmianą rządu, ucieczką króla Karola oraz w związku z całym szeregiem bezwzględnych zarządzeń mających na celu całkowitą sanację życia politycznego i publicznego w Rumunji, przyniosły również zmianę dotychczasowego kursu politycznego w odniesieniu do Anglii.

Anglia, która przed kilku miesiącami przegrała swą stawkę na Bałkanach, raz po raz ponawiała wszelkimi możliwymi środkami a nierzadko pogróżkami i represjami próby uczynienia z Rumunji posłusznego sobie narzędzia. Rząd rumuński, czemu król Karol nie był przeciwny, miał słuchać wyłącznie dyktandów utrzymywanych z Londynu. Rząd rumuński nie zaniedbywał żadnej okazji, aby tego rodzaju wymagania w sposób stanowczy odepchnąć.

W tym stanie rzeczy rząd londyński podjął ostatnią próbę zastraszenia Rumunji.

groząc rządowi zerwaniem stosunków dyplomatycznych. Ta pogróżka angielska bynajmniej nie wzruszyła nowej Rumunji i jej autorytatywnego kierownictwa. Wręcz przeciwnie. W Bukareszcie wiedzieli, że stosunki dyplomatyczne między obydwoma krajami ograniczają się w ostatnich czasach jedynie do niepotrzebnych i daremnych t. zw. „not protestacyjnych”, składanych za pośrednictwem posła brytyjskiego w Bukareszcie, z tego powodu, ponieważ rząd rumuński podjął szereg energicznych zarządzeń, mających na celu uniemożliwienie płatnym agentom angielskim jakichkolwiek poczyną, zmierzających do uniemożliwienia pokojowej reorganizacji i utrudniania życia gospodarczego w Rumunji.

Opinia publiczna Rumunji z niewysłowionym rozgoryczeniem dowiedziała się o tem, że od kilku dni publicznie mówiło się w Londynie o tem, w jaki sposób można by najlepiej zainscenizować „ekspedycję karną”, skierowaną przeciwko Rumunji.

W Bukareszcie zwrócono szczególną uwagę m. in. na fakt, że w prasie brytyjskiej

lanowano akcję lotnictwa brytyjskiego wymierzoną przeciw rumuńskiemu terenom ropośnym.

Znany angielski publicysta Vernon Bartlett zaproponował mianowicie, aby zbombardowano rumuńskie zagłębia naftowe. Jeśli ten projekt miał być skazany, na niepowodzenie — pisał on dalej na ten temat — to wreszcie istniejs jeszcze angielska służba tajna, której niezawodnie powiedzie się akcja unieszkodliwienia produkcji naftowej w Rumunji.

Jeśli wskutek tego historycznego wtrza-

sku Rumunja nie została wyprowadzona z równowagi, to jedynie dlatego, że zdawało sobie doskonale sprawę z tego jak w rzeczywistości przedstawiała się „bezinteresowność i pokojowość” angielskiej polityki w południowo-wschodniej części Europy.

Aby zatem zapewnić ład i spokój w państwie, zdecydował się rząd rumuński na szybkie przeprowadzenie

reorganizacji armji rumuńskiej.

W tym celu zwrócił się rząd do rządu Rzeszy z prośbą o skierowanie do kraju niemieckiej misji wojskowej oraz szeregu oddziałów wyszkoleniowych dla dokonania reorganizacji wyszkolenia rumuńskich sił zbrojnych.

W związku z gwarancją niepodległości Rumunji, jaką Niemcy udzieliły temu państwu w Wiedniu, stacjonowane zostały formacje lotnictwa myśliwskiego, jako ochrona rumuńskich terenów naftowych.

Berlin potwierdza...

(=) Berlin, 14 października. Jak się dowiaduje stały berliński korespondent PWP, urzędowe koła niemieckie potwierdzają wiadomość o wysłaniu do Rumunji niemieckiej misji wojskowej, oraz oddziałów wyszkoleniowych, niezbędnych dla odbudowy tego kraju.

W związku z tem, podkreślają tu z największym naciskiem, że wymienione oddziały niemieckie sił zbrojnych mają za zadanie wyszkolenie armji rumuńskiej w ramach wielkiej akcji reorganizacyjnej, podjętej przez szefa rządu rumuńskiego,

generała Antonescu i po wykonaniu swych zadań mają powrócić do Niemiec.

W Berlinie podkreślają dalej, że rządy zaprzyjaźnione z Niemcami, zostały już uprzednio powiadomione o wysłaniu przez rząd niemiecki misji wojskowej do Rumunji.

Organ rumuńskich legionistów wita niemiecką misję wojskową.

(=) Bukareszt, 14 października. Wszyst-

Ataki odwetowe kontynuowane są z wielką skutecznością.

Poważne szkody w Londynie. — Skutecznie zaatakowano dwa obozy wojskowe w Anglii południowej. — Łodzie podwodne zatopiły około 42 tysiące ton. — Bezszykowne ataki RAF.

Berlin, 13 października. Naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje:

Zrzucenie bomb przez formację lekkich samolotów bojowych wyrządziło w dniu wczorajszym w brytyjskiej stolicy zniszczenia, obejmujące znaczne obszary. Powstałe następnie pożary rozwinęły się w kilku miejscach do wielkich rozmiarów, które po zapadnięciu ciemności wskazywały drogę formacjom ciężkich samolotów bojowych podczas ich ataków odwetowych. Liczne bomby średniego i ciężkiego kalibru wywołały między łukiem Tamizy a Leyton dalsze wielkie ogniska pożarów. — Można było również zaobserwować liczne wybuchy w okolicy Battersea Park i na wybrzeżach Tamizy.

Dalszy wielki atak był skierowany na obszar portowy i przemysłowy w Liverpoolu, Birkenhead i Manchester. Tam powstał wielki pożar w chłodniach i w porcie Aleksandry oraz na wschód od doków Kanady, który się szybko rozprzestrzenił. Również wielkie były pożary między portem Stanleya a dokami Kanady. Urządzenia portowe w Liverpool-Bootle otrzymały również kilka trafień i stanęły w płomieniach.

Liczne pojedyncze ataki były kierowane na urządzenia kolejowe i linie w Anglii południowej. Skutecznie były również bombardowane zakłady zbrojeniowe i zapasowiska w Anglii środkowej i na wschodnim wybrzeżu Anglii. Pewien ważny zakład zbrojeniowy na wybrzeżu zachodnim spłonął dookoła.

Baterie artylerii dalekonośnej wojska i marynarki wojennej wzięły pod ogień w nocy angielski konwój na wybrzeżu pod Dover i rozbiły go.

Na obszarze morskim u szkockich wybrzeży wschodnich niemiecki samolot zaatakował w niskim locie konwój, składający się z kilku uzbrojonych okrętów handlowych. Jeden okręt, pojemności 8.000 ton został na miejscu, wykazując silne śluby dymu. Inny silnie zabezpieczony konwój został obrzucony bombami na południe od Hebrydów. Dwa okręty zostały tak trafione, że musiały wstrzymać dalszą jazdę.

Jedna z łodzi podwodnych zatopiła z nieprzyjacielskiego konwoju w krótkim czasie trzy parowce, pojemności równe 21.000 ton.

Brytyjskie lotnictwo kontynuowało w nocy swoją akcję terrorystyczną przeciwko licznym miejscowościom holenderskim, w których wyrządzono silniejsze szkody materialne i wśród osób.

Poza tym działalność agresywna nieprzyjaciela ograniczyła się do kilku nocnych nalotów na zatokę niemiecką i na północno-niemiecki obszar nadbrzeżny.

W nocy z 10 na 11 października mniejsze jednostki brytyjskiej marynarki wojennej używały ostrzeliwać Cherbourg. Po trzech minutach trwania ognia zostały one zmuszone ogniem artylerii nadbrzeżnej do odwrotu. Pewien wkrótce potem zbliżający się o świcie do Cherbourg ciężki brytyjski krążownik został w porę wysledzony przez wywiad powietrzny, wzięty pod ogień i zmuszony do odwrotu, zanim sam doszedł do strzału. Żadnej szkody o znaczeniu wojkowym, ani w porcie, ani w mieście Cherbourg nie było, jedynie kilka francuskich domów mieszkalnych zostało trafionych.

Nieprzyjaciel stracił w dniu wczorajszym łącznie 13 samolotów, z czego 10 w walce powietrznej, trzy zestrzelone przez artylerię przeciwlotniczą. Jeden samolot niemiecki nie powrócił. (p)

(§§) Berlin, 14 października. Naczelna komenda armii niemieckiej komunikuje w niedzielę dnia 13 października:

Ataki lotnicze niemieckie na Londyn i liczne inne miejscowości wyspy brytyjskiej były kontynuowane zarówno w ciągu dnia jak i w nocy z niesłabnącą skutecznością. Celem głównych ataków niemieckich eskadry lekkich samolotów bojowych były obszary Londynu na północ od łuku Tamizy, dół Ostindia, oraz obszar po obydwu stronach London-Bridge. Zaobserwowano również celne trafienia pocisków bombowych w okolicy na wschód od parku Wiktoria. Dworzec kolejowy Waterloo został kilkoma bombami tak poważnie uszkodzony, że należy się liczyć z przeszkodami w komunikacji kolejowej. Eskadry, które nadlatywały w ciągu nocy, mogły zaobserwować liczne pożary, będące widocznym następstwem dokonanych za dnia ataków na centrum stolicy brytyjskiej.

Pojedyncze samoloty bojowe zaatakowały na terenie Anglii południowej, częściowo w lotach niskich, dwa obozy wojskowe. Znaczne szkody wyrządzone wśród pomieszczeń.

Kolejnymi obiektami ataków były dwa miasta portowe w Anglii południowej. W Hastings zniszczono tory kolejowe, puszczono z dymem zbiornik gazu oraz zniszczono sereg budynków.

W ciągu nocy zaatakowały silniejsze eskadry samolotów bojowych poszczególne zakłady przemysłu zbrojeniowego w Anglii środkowej. Skuteczność tych ataków była widoczna wskutek eksplozji i pożarów.

Jedna z łodzi podwodnych zatopiła pięć uzbrojonych nieprzyjacielskich statków handlowych łącznej pojemności 25.741 br. t. rej., natomiast inna doniosła o zatopieniu 16.300 br. t. rej. nieprzyjacielskiego tonażu handlowego.

W ciągu dnia nieprzyjaciel, jak to bywa normalnie, unikał akcji zaczepnej na terytorium Niemiec. Dopiero w ciągu nocy wtargnął w wielu miejscach na teren Niemiec, przyczem kilku samolotom udało się nadlecieć nad Berlin. Zrzucenie tam bomby nie wyrządziło żadnych szkód materialnych. Zranieniu uległo kilka osób,

które przebywały poza ochronami przeciwlotniczymi.

Ataki lotnictwa brytyjskiego na szereg obiektów przemysłowych na terenie Niemiec zachodnich i północnych były bezskuteczne. Większe szkody materialne wynikły jednak wskutek zniszczenia kilku domów mieszkalnych oraz jednego zbiornika. Zanotowano tam również wypadki śmiertelne i ofiary wśród mieszkańców, którzy odnieśli zranienia.

Wiele bomb brytyjskich spadło na miejscowości holenderskie. Nie powołały z tego powodu większe szkody, natomiast poważnemu uszkodzeniu uległo wiele budynków.

W dniu wczorajszym nieprzyjaciel stracił w licznych walkach powietrznych 21 samolotów myśliwskich. Siedem samolotów niemieckich nie powróciło do swych baz z lotów przeciwko nierzycielowi.

Brytyjska flota śródziemnomorska otrzymała dotkliwe ciosy.

Skuteczna akcja włoskiej floty wojennej w okolicy Malty. — Zatopiono krążownik nieprzyjacielski. — Angielskie statki wojenne pod gradem bomb lotnictwa włoskiego. Poważnie uszkodzony lotniskowiec. — Marsz na odległość 30 kilometrów na wschód od Sidi Barrani.

Rzym, 13 października. Włoski komunikat wojskowy z soboty brzmi następująco:

W Afryce północnej jedna z włoskich zmotoryzowanych kolumn wywiadowczych zdobyła dwa samochody pancernie, które zostały pozostawione przez nieprzyjaciela własnemu losowi z pełnym uzbrojeniem.

Włoskie lotnictwo zbombardowało na wschód od Sidi Barrani urządzenia kolei żelaznej w Masten Bagush, jak również wojskowe urządzenia nieprzyjaciela pod El Quasaba. Wszystkie samoloty włoskie powróciły.

Nieprzyjacielskie lotnictwo zbombardowało miasta Bengasi, Bardia i Sidi Barrani, przyczem jest ogółem 8 rannych. W domach mieszkalnych i w katedrze w Bengasi wyrządzono znaczną szkodę, pozostała szkoda jest niewielka. W Afryce wschodniej nieprzyjacielskie naloty na Burgara (Somali), Neghelli, Asmara, Gura, Adi Ugr i Assab wyrządziły nieznaczne szkody, nie pociągając żadnych ofiar. (p)

(§) Rzym, 14 października. Włoski komunikat wojenny z niedzieli brzmi następująco:

Główna kwatera armii włoskiej komunikuje: W nocy z 11 na 12 października znaczniejsze angielskie jednostki morskie zostały zaatakowane w okolicy Malty przez włoskie łodzie torpedowe, patrolujące na kanale sycylijskim. Nieprzyjacielski krążownik przypuszczalnie typu „Neptun”, został zatopiony. Ponadto znaczne ciosy zadano jednostkom nieprzyjacielskim które bezpośrednio potem oddaliły się z terenu boju. W tej akcji Włochy straciły dwie łodzie torpedowe, każda po 600 t. wyporności, oraz jeden kontrtorpedowiec wyporności 1.400 tonn. Większość załogi zdołała uratować.

O wczesnej godzinie porannej wyruszyło włoskie lotnictwo w pościgu za jednostkami nieprzyjacielskimi, znajdującymi się w drodze na wschód i natknąwszy się na nie, silnie je bombardowało. Mimo niezwykle gwałtownej reakcji dział artylerii okrętowej oraz akcji samolotów, które wzbi-

ły się z pokładu lotniskowca towarzyszącego okrętom nieprzyjacielskim oraz mimo niekorzystnych warunków atmosferycznych udało się włoskiemu lotnictwu uzyskać poważne wyniki.

Lotniskowiec został trafiony w rufę bomb ciężkiego kalibru, natomiast jeden z ciężkich krążowników uległ uszkodzeniu na bocznej stronie pokładu. Zestrzelono dwa nieprzyjacielskie samoloty myśliwskie. Jeden z włoskich samolotów nie powrócił do swej bazy.

Na terenie Afryki północnej natknęły się włoskie kolumny wojsk zmotoryzowanych, które posunęły się na odległość 30 km na wschód od Sidi Barrani, na miejsce oddziały nieprzyjacielskich wołów pancernych i czołgów, przyczem rozproszyły je. Włoskie lotnictwo zbombardowało w ciągu nocy z widocznymi skutkami lotnisko w Maaten Bogush oraz obiekty w Dab (na wschód od Marsa Matruk). Mimo niezwykle silnej obrony wszystkie włoskie samoloty powróciły do swych baz.

Nieprzyjacielskie ataki powietrzne na Bardia oraz na porty Derna i Tobruk spowodowały mniejsze szkody, natomiast nie pociągając za sobą ofiar w ludziach. Włoskie samoloty myśliwskie przeleciały zapórą nad Tobruk i zaatakowały nieprzyjacielskie formacje lotnicze przyczem zestrzeliły jeden samolot typu Blenheim oraz dwa inne poważnie uszkodziły.

Włoskie patroly, operujące na terenie Afryki wschodniej odparły oddziały nieprzyjacielskie przybyłe na samochodach ciężarowych i kierujące się w kierunku Erytrei. Włoskie lotnictwo zbombardowało nieprzyjacielskie umocnienia w okolicy Lodwar (na zachód od jeziora Rudolfa), a nadto urządziło portu lotniczego w Walir, oraz nieprzyjacielski krążownik pojemności 10 tys. ton, płynący jako konwój transportu morskiego. Wszystkie włoskie samoloty powróciły.

Lotnictwo nieprzyjacielskie obrzuciło bombami miejscowości Gura, Neghelli, Asmara i El Uak. Nie wyrządziło ono większych szkód i nie spowodowało żadnych ofiar w ludziach.

Liverpool-Birkenham drugi co do wielkości port angielski.

(=) Amsterdam, 14 października. Gwałtowny niemiecki atak lotniczy na Liverpool-Birkenham, wymierzony był przeciw drugiemu co do wielkości portowi Wielkiej Brytanii.

Tereny portowe w Liverpoolu i Birkenham ciągną się na przestrzeni 37 km, a system portowy w Liverpoolu, Birkenham rozporządza przeszło 20 suchymi dokami. Skomplikowane urządzenia służowe niezależnie od portu Liverpool-Birkenham od pół roku.

W systemie portowym w Liverpoolu-Birkenham znajdują się olbrzymie silosy zbożowe i magazyny, mogące pomieścić przeszło 300.000 ton towarów. Ponadto olbrzymie ilości towarów mogą znaleźć pomieszczenie w spichlerzach i krytych barakach. Dalej w porcie tym znajdują się olbrzymie obiekty magazynowe na ropę, naftę i benzynę. Już w r. 1937 detaliały tam rezerwuary pojemności przeszło 150.000 ton,

a dzisiaj ilość tych rezerwoarów jest znacznie większa. Olbrzymie chłodnie w porcie Liverpool-Birkenham mogą pomieścić około 3.500 sztuk bityego bydła.

Ważne dla gospodarki wojennej są ponadto olbrzymie magazyny portowe, mogące pomieścić około 100.000 ton rud, oraz obszerne place składowe na drzewo. Liverpool-Birkenham jest głównym angielskim portem przywozowym zboża i innych środków żywności, oraz olei mineralnych. W r. 1937 nadeszło przez Liverpool do Anglii przeszło 2 miliony ton zboża i około 900.000 ton ropy, nafty i benzyny. Port w Liverpoolu wywozi głównie żelazo i stal, maszyny, chemikalia i towary włókiennicze.

Pożary, wywołane w porcie Liverpool-Birkenham, miały zniszczyć wielkie magazynowane zapasy surowców i towarów, przeznaczonych dla wojennego przemysłu i na wyżywienie ludności.

Cofnicy angielscy obrzucili bombami szwedzki kuter rybacki.

(=) Sztokholm, 14 października. Jak donosi „Dagens Nyheter” z Goeteborga, szwedzki kuter rybacki „Mirjam” został przed kilku dniami koło wybrzeża norweskiego zasypany ełkami obrzucony bombami przez pewien samolot angielski.

Żałoga zaatakowanego kutra zeznała, że rozpoznała zupełnie wyraźnie angielskie znaki na samolocie, gdyż unosił się on na niewielkiej wysokości, około 50 m.

O brutalności napadu brytyjskiego świadczy dowodnie okoliczność, iż wskutek działania strażów flaga szwedzka na maszcie została podarta w strzępy, oświetlenie i aparat radiowy zostały uszkodzone, a w statku wybito groźne otwory.

20 ofiar w ciągu jednej nocy w Holandji.

(=) Amsterdam, 14 października. W nocy z 11 na 12 października br. miał miejsce atak lotników brytyjskich na czerog położonych na wybrzeżu miast holenderskich, przyczem zniszczeniu uległ szereg domów mieszkalnych, wśród nich niektóre bardzo poważnie.

Ofiarą tych ataków padło 20 Holendrów, z tej liczby 7 zostało zabitych, zaś pozostali odnieśli cięższe lub lżejsze obrażenia.

Zatonał angielski poszukiwacz min.

(=) Sztokholm, 14 października. Admiralicja brytyjska z przykrością komunikuje o fakcie zatonięcia poławiacza min „Sea King”, który najechał na nieprzyjacielską minę wodną.

Ciekawe cyfry strat brytyjskich poniesionych w obecnej wojnie.

(=) Berlin, 14 października. Według urzędowego komunikatu angielskiego z dn. 10 października wszystkie straty brytyjskiej armii, marynarki i lotnictwa od początku wojny mają rzekomo wynosić 21.347 ludzi. W szczególności oprócz cyfr poległych, komunikat podaje również, iż w niewoli w Niemczech i we Włoszech ma się znajdować 1.770 żołnierzy angielskich, jako jeńców wojennych.

W rzeczywistości, jak komunikują urzędownie w Berlinie, tylko w niemieckiej niewoli znajduje się 1.550 brytyjskich oficerów oraz 35.500 podoficerów i żołnierzy. — Ogólne cyfry Anglików znajdujących się w niewoli niemieckiej wynosi więc nie 1.770, jak brzmiał urzędowy komunikat angielski, ale 37.050. Cyfra jeńców wojennych znajdujących się tylko w Niemczech przekracza więc ogólne straty brytyjskie, podane do wiadomości przez źródła angielskie o 60 procent.

Anglia potrzebuje gwałtownie nowych materiałów wojennych!

(=) Nowy Jork, 14 października. „International News” donosi, że Anglia w obliczu niezwykle krytycznej sytuacji materialnej, zwróciła się do Stanów Zjednoczonych z prośbą wysłania jak najszybciej do Anglii materiałów wojennych, wykonanych dotychczas na własne potrzeby zbrojeniowe Stanów Zjednoczonych.

Kierownik brytyjskiej komisji zakupów ma poprzec. odnośnie planu uwiązaniego ministra finansów Morgenthaua i uzasadnić go „oryginalnym” argumentem, że wobec szybko zmieniających się metod wojennych, materiał wojenny konieczny do prowadzenia nowoczesnej wojny, podlega nieustannym zmianom. Z tego powodu we własnym, dobrze zrozumiałym interesie Stanów Zjednoczonych leży wykorzystanie tych ulepszeń, a wytworzony obecnie materiał wojenny, który już może w krótkim czasie stanie się przestarzały, Ameryka nie powinna magazynować, lecz oddać do dyspozycji Anglii.

Brak tonażu okrętowego uniemożliwia Anglii dowóz wełny z Australji.

(=) Sztokholm, 14 października. Prasa angielska i amerykańska doniosły w tych dniach, że Anglia postanowiła utworzyć w Stanach Zjednoczonych rezerwę wełny w wysokości 250 milionów funtów, pochodzącą ze strzyżu australijskiej, zakupionej przez Anglię.

Wiadomość ta stwierdza więc, że Anglia nie jest w stanie wełny zakupionej w Australji przetransportować do Anglii na własnych okrętach, wskutek czego była zmuszona w poszukiwaniu wyjścia z tej trudnej sytuacji do utworzenia wielkich magazynów w Stanach Zjednoczonych.

Projekt ten został podyktowany niewątpliwie przypuszczeniem, że w ten sposób uda się transport ten skutecznie przy pomocy okrętów amerykańskich. Cała ta transakcja nie jest bynajmniej symbolem jakiejś szczególnej siły lub specjalnie genialnego uzdolnienia handlowego, ale po prostu jest wynikiem słabości gospodarczej Anglii i następstwem coraz bardziej kureczącego się tonażu okrętowego.

Na wyspach Bermuda szaleje cenzura.

Washington, 14 października. Jak donosi „Daily Mirror”, wysłały władze angielskie 520 cenzorów na wyspy Bermuda, których zadaniem będzie czytanie wszystkich gazet amerykańskich i kwalifikowanie ich do przesyłki do Europy.

Minister Riccardi przyjęty przez min. spraw zagr. von Ribbentropa.

(=) Berlin, 14 października. Minister spraw zagranicznych Niemiec von Ribbentrop przyjął bawiaręgo w Berlinie ministra handlu królestwa Włoch, Riccardi. Niemiecki minister gospodarstwa i prezydent Banku Rzeszy, Walter Funk wydał na cześć ministra handlu zagranicznego królestwa Włoch, Riccardi, w salonach Banku Rzeszy przyjęcie, w którym wzięli udział panowie towarzyszący ministrowi włoskiemu, wyżsi przedstawiciele ambasady włoskiej w Berlinie, oraz kierownice osobistości niemieckiego ministerstwa gospodarstwa, Banku Rzeszy oraz wydziału gospodarczego ministerstwa spraw zagranicznych.

Minister Rzeszy Funk w serdecznym przemówieniu powitał gościa włoskiego w stolicy Rzeszy i podkreślił przy tej sposobności ściśle zjednoczenie mocarstw osi w dziedzinie gospodarczej. Idea Hitlera i Mussoliniego, oraz duch zwycięskich armij obu krajów ożywia również wzajemne stosunki gospodarcze.

Minister Riccardi, odpowiadając na to przemówienie, w sposób szczególnie wyraziście podkreślił znaczenie rewolucyjnych czynów i ducha rewolucyjnego osi dla polityki gospodarczej i stwierdził, że pod znakiem tych elementów odbywać się będzie obecna wymiana myśli w Berlinie.

Życzenia kanclerza Hitlera dla prezydenta Tiso.

(=) Berlin, 14 października. Kanclerz Hitler przesłał w drodze telegraficznej życzenia prezydentowi słowackiej dr. Tiso z racji jego urodzin.

Ograniczenia wywozowe w Kanadzie.

Berno, 14 października. — Jak donoszą z Montrealu zawiesił rząd kanadyjski wywóz między zagranicę. Rozporządzenie to skierowane jest oczywiście przeciwko Japonii.

Gwałtowne zapotrzebowanie medykamentów.

Rzym, 14 października. Jak donoszą z Nowego Jorku, wzrosło w Anglii zapotrzebowanie medykamentów gwałtownie, co spowodowane jest okolicznością, że Anglia, chcąc zdobyć jaknajwięcej dewiz, forsowała znacznie swój eksport w tym kierunku, a obecnie z powodu zbombardowania niemieckiego produkacja się obniżyła. Najbardziej daje się odczuć brak środków uspakajających nerwy i serce, środków nasennych oraz szczepionek przeciwświądowych.

Praga bez żydowskich adwokatów.

Berlin, 14 października. Z początkiem b. m. zostało z list adwokatów skreślonych kilku ostatnich adwokatów żydów, tak że obecnie nie ma w Pradze ani jednego żydowskiego adwokata, wykonującego swój zawód.

Demilitaryzacja wysp Alandzkich.

(=) Moskwa, 14 października. Jak donosi sowiecka agencja „Tass”, w dniu 11 października podpisano pomiędzy Związkiem Wypłat i Finlandją układ w sprawie wysp Alandzkich. Układ dotyczy zgody obu stron na zdemilitaryzowanie i zniesienie umocnień na wymienionej grupie wysp, przyczem Rosji sowieckiej przysługę prawo do utrzymywania konsulatów na tych wyspach. Układ wszedł w życie natychmiast po podpisaniu.

Siasteczka miłaś

W sali rozpraw było panno i duszno. Zmęczeni sędziowie siedzieli za stołem z markotnymi minami. Jeden z nich wygodnie opierając się o wysokie oparcie krzesła, słuchał skrzypienia pióra piszącego obok protokolanta, drugi zaś ziewając, bębnił ołówkiem po zielonem suknie, którym przykryty był stół, podczas gdy przewodniczący ocierał sobie chusteczką pot z czoła.

— Jest tam kto jeszcze w korytarzu? — zapytał woźnego.

— Tylko jakaś dziewczyna — brzmiała odpowiedź.

— Niech wejdzie! — rozkazał.

Woźny otworzył wielkie drzwi, ręką wskazując, że może wejść.

Do sali weszła młoda dziewczyna, o miłym wyglądzie. Stanik zgrabnie przylegał do jej kształtnej postaci tak, że wyglądała w nim, jak rzeźbiona statua. Stała przed sędziami ze spuszczonej wzdół oczami.

— Co cię tu, mała, sprowadza? — zapytał przewodniczący suchym, urzędowym tonem.

Dziewczyna poprawiła sobie czarną chustkę na głowie i odrzekła z głębokim westchnieniem:

— Wielkie zmartwienie, panie sędzio, bardzo wielkie — odrzekła.

Głos jej był tak miękki, smutny, a zarazem przyniłowaty, że nawet markotne twarze sędziów zlagodniały.

Młoda dziewczyna przyniosła ze sobą ja-

Budynek londyńskiego „Times’a” trafiony bombą.

Sztokholm, 14 października. Wśród londyńskich wiadomości, które ukazały się w niedzielę, zasługuje na szczególną uwagę komunikat dziennika „Svenska Dagbladet” na temat zniszczenia spowodowanego niemieckimi atakami odwetowymi w budynku wydawnictwa londyńskiego dziennika „Times”.

Londyńska redakcja dziennika szwedzkiego miała swoją siedzibę w kompleksie gmachów „Times’a”, z którego obecnie została „wybombardowana”. Z tego też powodu dziennik jest w możności podać dokładny wykaz szkód, które powstały w gmachu i drukarni „Times’a”. Niemieckim lotnikom udało się tak zniszczyć redakcję „Times’a”, że obecnie musi ona pracować w prowizorycznych urządzeniach.

W prowizorycznych urządzeniach.

Budynek został trafiony już przed tygodniem, ale brytyjska cenzura nie dopuściła do opublikowania wiadomości na ten temat. Cóż, jeszcze utrzymywane, pozostałe resztki kompleksu gmachów pokryte są pyłem ceglany i odłamkami murów. Niemal wszystkie okna zostały wybite. Front budynku „Times’a” przy Victoria Street otrzymał cenne trafienie, które wyrwało olbrzymią dziurę w ścianie. We wnętrzu budynku zerwane zostały podłogi, a meble i techniczne urządzenia zburzone i porozrzucane. Budynek musiał być opróżniony. Bomba spadła o godz. 2 w nocy, gdy prace nad wydaniem londyńskiego pisma były w pełnym toku.

Front powietrzny posunął się naprzód.

Opinia pułkownika lotnictwa jugosłowiańskiego o rezultatach walk powietrznych nad kanałem La Manche.

(=) Belgrad, 14 października. Znany pułkownik lotnictwa Navratil omawia na łamach „Vreme” nastanie „nowych momentów w niemiecko-brytyjskiej wojnie powietrznej”, które upatruje on w przeniesieniu lotnisk z południowych okolic Anglii w inne strony oraz zmianie w naczelnym dowództwie lotnictwa angielskiego.

Rezygnując ze swoich baz powietrznych w południowej części Anglii — pisze pułkownik Navratil — Anglicy zmuszeni byli przyznać, iż Niemcy zdobyli zupełnie panowanie nad strefą powietrzną kanału La Manche i dzięki temu zdołali posunąć naprzód swój front działań powietrznych.

Na obszarze tym znajdują się niezwykle ważne porty, miejsca do magazynowania materiałów, centra przemysłowe i gospodarcze oraz inne ośrodki zasilające opór Anglików. W ten sposób także Londyn

znalazł się w jeszcze większym niebezpieczeństwie, niż dotychczas.

Usunięcie marszałka lotnictwa Newalla ze swego stanowiska potwierdza również powagę sytuacji. Fakt ten stoi w zasadniczym sprzeczności z wielkimi „sukcesami” jakie według urzędowych komunikatów angielskich, miało rzekomo uzyskać lotnictwo brytyjskie w zaciętych walkach powietrznych z lotnictwem niemieckim w ostatnich dniach. Okazuje się natomiast, że sytuacja kształtuje się i tym razem zgodnie z doniesieniami naczelnego komendy armii niemieckiej.

Pułkownik Navratil na marginesie zaznacza, że obiekty wojskowe w Anglii są narażone na coraz większe niebezpieczeństwo. Okoliczność ta stanowi dowód niezwykłego ducha ofensywnego lotników niemieckich i osłabienia oporu angielskiego.

„Giornale d'Italia” o sukcesach mocarstw osi.

(=) Rzym, 14 października. Z rozpoczynającym się piątym miesiącem wojny podkreśla naczelną redakcję „Giornale d'Italia” w bilansowym przeglądzie sukcesów politycznych i wojskowych mocarstw osi, iż Niemcy i Włochy w przeciwieństwie do Anglii nie opierają swoich nadziei na pomocy warunków atmosferycznych lub stron trzecich, ale szukają środków do prowadzenia wojny i do uzyskania zwycięstwa przede wszystkim w swojej sile, woli i własnych możliwościach.

Z tego też powodu Niemcy i Włochy będą walczyły w ciągu jesieni i zimy z całym zdecydowaniem i przy użyciu zwiększonej ilości sił i materiałów wojennych w tem niewzruszonym przekonaniu, że przedłużenie oporu Imperium brytyjskiego może tylko podwyższyć kosztą klęsk, które równocześnie staną się ceną zwycięstwa osi.

Rozpoczęcie piątego miesiąca wojny — jak wywodzi następnie szczegółowo półroczny dziennik — przypada dla Włoch na rozpoczęcie nowej fazy działań wojennych i politycznych, co ujawniło się w podpisaniu Paktu Trzech Mocarstw, spot-

kaniu Hitlera z Mussolinim, podróży ministrów spraw zagranicznych osi i wizytach Serrano Sunera w Niemczech i Włoszech.

Pakt berliński jest zupełnie nowym i przedewszystkiem nastawionym na przyszłość aktem politycznym. Wola dyktatur jest skierowana ku stworzeniu narodowych i politycznych podstaw nowego ukształtowania Europy, Afryki i Azji Wschodniej, oraz ujęcia w mocne formy żywiołowych sił i scementowanie ich solidarności.

Pomiędzy temi sferami zostało wyraźnie uznane sprawiedliwe miejsce Rosji Sowieckiej i jej interesów na obszernym terenie, obejmującym i łączącym terytorjalnie Europę i Azję.

Podobnie jasną jest również sytuacja polityczna w Europie. Zaprzyjaźniona Hiszpania, która jakkolwiek jest państwem nie prowadzącym wojny, stoi przeciwko stronie prowadzącej wojnę mocarstw osi, które walczą obecnie w obronie tych samych idealów, jakie przyswiecały wolnej Hiszpanii gen. Franco w walce z pokonanymi przez siebie wrogami potęgami. Wpływy brytyjskie i francuskie zostały

ostatecznie wyeliminowane z krajów bałkańskich; a równocześnie w Europie północnej tworzy się nowy polityczny porządek.

Wkońcu świat arabski, który świadomy jest przyjaźni ochrony Włoch, śledzi z najgłębszą uwagą zarówno na morzu Śródziemnym, jak i w Azji rozstrzygającą walkę przeciwko przemocy gnębicieli brytyjskich. Ta sytuacja polityczna wskazuje jasno, że Anglia, oraz jej imperium jest izolowane zarówno w Europie, jak i w większej części świata.

Niemniej korzystna jest obecnie sytuacja wojenna w dziedzinie wojskowej, ponieważ pomimo fabrykowania ciągle nowych złudzeń i puszczania w świat nowych kłamstw przez angielską propagandę nie ulega dziś najmniejszemu wątpliwościom jeden fakt: „Anglia jest bezapelacyjnie skazana na zagładę. Bez względu na komplikacje, jakie jeszcze może ona spowodować, w dalszym lub bliższym czasie będzie ona zmuszona poddać się na łaskę i niełaskę mocarstw osi”.

Ajencja „Stefani” o znaczeniu armji padańskiej.

(=) Rzym, 14 października. Dyplomaty czny współpracownik ajencji „Stefani” w bilansowej ocenie doniosłości inspekcji armji padańskiej, dokonanej przez Mussoliniego w ciągu bieżącego tygodnia stwierdza co następuje: „Zadaniem armji padańskiej jest nie tylko obrona terenów granicznych.

Stanowi ona ponadto masę manewrującą o olbrzymiej sile ogniowej i niezwyklej ruchliwości, którą Włochy mogą rzucić w każdym kierunku nawet na najbardziej odległe tereny i to niezależnie od oddziałów włoskich znajdujących się w kraju, względnie w Albanii, w Dodekanezie, w Afryce północnej i Etyopji.

Entuzjastyczne manifestacje tłumów na cześć Mussoliniego i armji dowodzą nadzwyczajnie zdecydowanej woli narodu włoskiego prowadzenia wojny wszelkimi środkami aż do decydującego zwycięstwa i uczynienia wszelkich wysiłków u boku swego wielkiego sprzymierzeńca, jakie tylko okażą się konieczne dla uwolnienia Europy i świata od nieznosnej tyranji angielskiej”.

Nowe węzły handlowe w południowej Ameryce.

Buenos Aires, 14 października. Prasa argentyńska komentuje w sposób bardzo żywy ostatnio prowadzone rozmowy handlowe między Brazylią a Argentyną, przypisując im daleko idące znaczenie. Wzajemne umowy mają na celu uzupełnić handel obu krajów w ten sposób, aby nie były one skazane na import potrzebnych towarów skądinąd. Dotychczasowa wymiana towarów za kawę ma być na przyszłość jeszcze spotęgowana. Traktat handlowy, który obecnie wypracowują oba kraje, ma służyć jako wzór dla traktatów państw sąsiednich jak np. Chile oraz innych, z którymi Argentyna i Brazylija zamierza wejść w ścisły kontakt handlowy.

Organ partji Wafd w Egipcie przestał ukazywać się.

(=) Kairo, 14 października. Pod presją Anglików, władze egipskie wydały zarządzenie wstrzymania na przeciąg 10 dni ukazywania się organu partji Wafd. Zarządzenie to pozostawiać ma w związku z rzekomym rozpowszechnianiem przez dziennik alarmujących wieści.

kieś urzędowe pismo, które jednak musiała dopiero wydostać z zauadrza. Poczęła więc otwierać haftkę stanika, żeby wyjąć ten papier.

— Ach, z tą haftką, — mruknęła, — masz tobie, urwała mi się.

Gdy się z zażenowaniem po nią schyliła, papier wypadł jej z zanadrza.

Nieczuła na ból i troski ludzkie siwa głowa sędziego odwróciła się od dziewczyny, tylko jego wielka, tłusta ręka wyciągnęła się ku niej po pismo.

— Wezwanie, — mruknął sędzia i, bystrym wzrokiem, spoglądając na papier, czytał:

— „Wzywa się Annę Kulak do zgłoszenia się w dniu dzisiejszym do odsiedzenia kary sześciomiesięcznego aresztu”.

Dziewczyna kiwnęła smutno głową, — przyczem czarna chustka usunęła się jej na kark, a bujne loki blond włosów opały na jej twarz.

— Dział tygodnia temu, jak dostałyśmy to pismo, — rzekła, jakając się, — Wójcik sam je nam przyniósł do domu, tłumacząc jego znaczenie i powiedział, że musimy się zgłosić. Biedna zaś moja matka rzekła mi: —

— „Idź, moje dziecko, prawo jest prawem; — nie można z niem zartować”.

Przewodniczący wycierał sobie tymczasem okulary. Jego zimne spojrzenie spoczęło na twarzach kolegów i niemal mimowolnie powtórzył słowa:

— Prawo jest prawem...

Jeszcze raz przebiegli oczami wezwanie, według którego Anna Kulak została skazaną za przechowywanie kradzionych rzeczy na sześć miesięcy aresztu. Kiwając obojętnie głową, zadzwonił na woźnego.

— Odprowadź Annę Kulak do dozorców więzienia! — rozkazał.

Woźny odebrał od niego pismo. Dziewczyna nie mówiąc nic, odwróciła się, a tylko malenkie jej wargi konwulsyjnie drżały, jakby chciały jeszcze coś powiedzieć.

— Masz może jeszcze coś do powiedzenia, zapytał przewodniczący.

— Nie, nie... jak tylko to, że ja jestem

Marja, Marja Kulak, a Anna Kulak, to moja siostra. Przed tygodniem pochorowa-

liśmy ja.

— W takim razie nie ty jesteś skazana.

— Mój Boże! Nie wiem, z jakiego powodu miałabym być skazana. W życiu nie zrobiłam nikomu krzywdy.

— To po co tu przychodzisz, głupia? Kto ci kazał?

— Nasza biedna Anna — daj jej Boże niebo! — zmarła w oświecie, gdy jej sprawa była jeszcze w Najwyższym Trybunale. — Gdy wreszcie w ubranej kwiatałmi izbie leżała na katafalku, nadszedł wyrok, skazujący ją na pół roku. Och, z jakim ona strachem na niego czekała! Dobrze się stało, że się tego nie doznała.

Przy tem wspomnieniu oczy jej zasły łzami tak, że ledwo mogła dalej mówić:

— Na zawsze zamilkłej, leżącej na katafalku, z zamkniętymi oczami, przyrzekł mi ja i matka, że naprawimy wszystko, co tylko złego uczyniła z miłości dla swego ukochanego. Kochała go bowiem bardzo i z jego powodu może zgrzeszyła. Myślałam więc...

— Co takiego, moje dziecko?

— „że w ten sposób przynajmniej — h-ó nie będzie mógł jej zarzucić, że została coś komuś winna. Więc matka przyrzekła, że pokryje szkoda, a ja, że odsiedzę za nią te pół roku.

Wzruszeni sędziowie spoglądali z życzliwym uśmiechem na piękną dziewczynę.

— Co za naiwnie dobrzy ludzie! — myśleli.

I zdawało się, że twarz przewodniczącego nie jest już tak uroczysta strywna. Otarł sobie chusteczką nie tyle czoło, ile raczej oczy.

— Dobrze, moje dziecko — odezwał się łagodnie — ale poczekaj chwilkę, bo mi coś w tej chwili na myśl przychodzi.

I pocierając sobie szeroką dłonią czoło, czynił wrażenie, że o czymś z natężeniem myśli.

— Tak, ależ to napewno tak — odezwał się wreszcie. — Tu zaszedł wielki błąd z naszej strony. Wyrok ten bowiem wogóle nie powinien być był doręczonym.

Dziewczyna podniosła na niego swe wielkie, marzycielskie oczy i odezwała się porywczo:

— A widzi pan, widzi pan!

Z jej głosu przebiegał taki wyrzut i ból, że aż stary przewodniczący znowu sięgnął po chustkę do kieszeni i przystępując do smutnej dziewczyny, poglaskał ją po zło-blon włosach i rzekł:

— Właśnie w tej chwili przypomniałem sobie, że przed paru dniami była w sądzie o tem mowa. W ostatniej bowiem chwili okazało się, że sprawa Anny Kulak całkiem inaczej się przedstawia. Wracać więc do domu, moje dziecko, pozdrów matkę i powiedz jej, że twoja siostra Anna, jest niewinna.

— Myśmy wszyscy w dom, razem z nieboszczką, zawsze to samo twierdzili — szepnęła Marja — ręką chwytając się za serce. —

Józef Łakociński (Kraków).

Oplaty szkolne w Rosji sowieckiej.

Moskwa, 14 października. Rozporządzeniem rządu sowieckiego ustalono opłaty w szkołach średnich i na uniwersytetach. Wynoszą one dla trzech wyższych klas średnich szkół 150—200 rubli rocznie. Na uniwersytetach płać studenci 300—400 rubli rocznie, na wyższych uczelniach muzycznych, teatralnych i artystycznych 500 rubli.

Przewidziano różne stypendja dla uczniów, czy studentów, którzy we wszystkich działach zdobyli dobre noty. Rozporządzenie to o tyle jest ciekawe, że zgodnie z artykułem 121 konstytucji sowieckiej były dotychczas szkoły bezpłatne, a przewidywała ona natymczasem system stypendjalny dla większości studentów uniwersytetu.

Stambuł centrum przemysłowem.

Stambuł, 14 października. Ostatnio zaakceptował miejski zarząd Stambułu nowe plany przebudowy obu brzegów Złotego Rogu, który ma być zamieniony wraz z okolicznymi terenami na wielkie centrum przemysłowe. Dyrekcja portów niechętnie spogląda na plany, zamierzone przez zarząd miejski.

KRONIKA

Targi radomskie przedłużone.

Radom, 14 października. Ponieważ zainteresowanie targami radomskimi okazało się olbrzymie i napływ zwiedzających nie ustaje, prezydent Oddziału Oświaty Ludowej i Propagandy, który zorganizował tę wystawę, postanowił przedłużyć wystawę do dnia 17 października.

Wśród zwiedzających wielkie zainteresowanie budzi fakt wydawania specjalnego stempla pocztowego przez niemiecką pocztę wschodu, ważnego jedynie w okresie wystawy.

Metropolita autokefalicznego kościoła prawosławnego w Warszawie.

Warszawa, 14 października. Metropolita autokefalicznego kościoła prawosławnego w Generalnym Gubernatorstwie Dyoniusz, który przed niedawnym czasem został zatwierdzony przez Generalnego Gubernatora dr. Franka na swoim urządzie kościelnym, przybył do Warszawy, gdzie w ramach krótkiego cerkiewnego obrzędu został instalowany jako biskup diecezji warszawskiej i radomskiej.

Jam samem prostujemy wiadomość podaną w dniu 28 września (pwp), z której błędnie wynikało, że Metropolita Dyoniusz jest metropolitą kościoła grecko-katolickiego.

(Jo) **ADRESY APTEK** dyżurujących dzisiaj nocy w Krakowie. Retoryka 1, tel. 130-72; Krakowska 19, tel. 101-21; Długa 88, tel. 173-36; Adolf Hitler Platz 42, tel. 114-27; Florjańska 15, tel. 100-31; Karłowicza 9, tel. 123-83; Dietla 76, tel. 105-30; Zwirzyńska 7, tel. 124-27; Rakowicka 12, tel. 114-08; Plac Zgody 18, tel. 165-54.

STAN WODY NA WIŚLE wynosił w Krakowie w niedzielę minus 271, w poniedziałek obniżył się do minus 283. Równocześnie obniżył się poziom wody w Zawchoście, gdzie w niedzielę zanotowano plus 126, a w poniedziałek 119.

BOLESŁAW RYBAK.

Powódź

13)

Jak manekin dała się prowadzić mężczyźnie. Szli ramię przy ramieniu, brodząc przez rzekę. Marjetta nie patrzyła, gdzie idzie. Zdała się na łaskę mężczyzny, żywiąc w zakątku serca nadzieję, że jednak ten doprowadzi ją do bezpiecznego miejsca. Nie była to wcale łatwa sprawa. Te kilkadziesiąt kroków, które dzieliło ją od fabryki, przebiegały w normalnym czasie w ciągu minuty. Teraz trzeba było zdobywać teren krok po kroku i opierać się wodzie, która zdradliwie wciągała ich w głębie. Nogi tonęły w błocie podwodnym, deszcz chlustał strugami wody w twarz. Marjetta była tak zmęczona, że w pewnej chwili gotowa była położyć się na szosie i dać się porwać ku zgnębieniu. Ratował ją tylko instynkt samozachowawczy, który kazał jej czepiać się dłoni mężczyzny.

Jakaś zdradliwa wyrwa w szosie zwała Marjetta z nóg. Byłaby upadła w wodę, ale ramię mężczyzny podtrzymało ją w ostatniej chwili. Widać było, że i on stracił równowagę. Marjetta krzyknęła głośno, wzywając ludzi na pomoc. Widziała ich tam, jak stali o kilkadziesiąt kroków od niej. Ale nikt się nie ruszył. Wpatrywano się w ich zapasy w napięciu, niejedna z bab zęgnęła się krzyżem i szeptała modlitwę pod nosem, ale żadna dłoń nie wyciągnęła się ku nim.

Ponowne potwierdzenie solidarności włosko-hiszpańskiej.

Prasa włoska o mowach gen. Franco i marszałka de Bono.

(—) Rzym, 14 października. — Rzymska prasa wieczorna podkreśla dobitnie przemówienia generalissimusa Franco i marszałka de Bono jako nowy dowód braterstwa włosko-hiszpańskiego, przyczem dzienniki już w nagłówkach stwierdzają, iż gen. Franco ponownie potwierdził solidarność między obu narodami.

Od chwili, kiedy Niemcy i Włochy stanęły po stronie Hiszpanji — pismo „Giornale d'Italia” w korespondencji swego przedstawiciela w Madrycie — kraj ten odzyskał wolność niewidoczną, ale nie mniej silnego nacisku brytyjskiego.

Kiedy następnie Wielka Brytania znalazła się w śmiertelnym uścisku Niemiec i

Włoch, Hiszpanja była w możności odnalezienia należnego sobie miejsca w Europie. Hiszpanja wie, że naród niemiecki nigdy nie był dla niej wrogo usposobiony i że narody hiszpański i włoski od czasów cesarów aż do epoki Mussoliniego dzielą solidarnie wspólność losów.

Wspólność ta niekiedy zacierała się, ale nigdy nie znikła zupełnie i zachowała się nienaruszona w okresie wszelkich wielkich wydarzeń. Wszystko to wie, czuje i odczuwa Hiszpanja generała Franco i to będzie też posłaniem, jakie marszałek de Bono przyniesie z sobą do Rzymu.

Wzmocniona akcja pomocy żywnościowej Komitetu Samopomocy Społecznej w okresie jesiennym.

Warszawa, 14 października. (pwp) Jak się dowiadujemy, w październiku br. akcja pomocy żywnościowej stołecznego Komitetu Samopomocy Społecznej obejmie ponad 140.000 osób.

W związku z tem prezydium Komitetu ustaliło już kontyngenty posiłków dla poszczególnych placówek. Kuchnie powszechne mają wydać 70.000 posiłków, w tem 40.500 bezpłatnie, 8.400 po 10 groszy, 9.800 po 20 groszy, resztę zaś kontyngentu tych kuchni stanowią posiłki t. zw. „kredytowe”, t. j. wydawane na zlecenie innych organów Komitetu, jak komisji opieki nad wysiedlonymi, sekcji zdrowia, a częściowo także na zlecenie czynników pozakomitetowych: Miejskich ośrodków zdrowia, PCK, Związku kolejarzy, narodowego komitetu rosyjskiego itp. Kuchnie samowystarczalne wydadzą 10.000, a kuchnie dla dzieci 40.000 posiłków.

Kurs przeszkoleniowy dla urzędników i pracowników urzędu kontroli cen.

(pwp) Warszawa, 14 października. Wydział Kontroli cen w urzędzie szefa okręgu warszawskiego zorganizował kurs przeszkoleniowy dla urzędników i pracowników, pracujących w urzędach, którym podlega kontrola nad cenami i ich kształtowaniem.

W kursie tym wzięli również udział referenci władz cennikowych w starostwach i urzędzie pełnomocnika szefa okręgu warszawskiego dla m. Warszawy. Celem kursu było wyjaśnienie najważniejszych aktualnych zagadnień cennikowych i osiągnięcie jednolitości nastawienia pracowników w dziedzinie akcji zwalczania drożyzny.

Kurs zajął odczytem dr. Melsa, kierownik wydziału kontroli cen w urzędzie szefa okręgu. Mówiąc o zasadach prawa cennikowego, wskazał on na wysiłki władz w dziedzinie ukształtowania cen, usprawnienia i jednolitości w dziedzinie gospodarki społecznej oraz na osiągnięte już wyniki, będące następstwem systematycznej i usilnej pracy władz.

Referenci wydziału kontroli przedstawili najważniejsze zagadnienia z zakresu swoich

zadań i wyjaśnili sprawy cennikowe w różnych dziedzinach życia gospodarczego. — Wskazywali oni na szereg trudności, z jakimi władze muszą walczyć na drodze do normalizacji stosunków w gospodarce cennikowej. Najważniejszą trudnością stanowiła niepomyślna sytuacja aprowizacyjna, jaką zastały władze po wkroczeniu wojsk niemieckich. Następnym jej był handel potajemny i związana z nim lichwa.

Obecnie w niektórych dziedzinach, jak w branży włókienniczej i skórzananej, w farbiarstwie i na rynku środków spożywczych ceny zostały na nowo ukształtowane. Potajemny handel podejmuje jednak stale próby zachwiania tych cen, wywołując sztuczny brak towarów.

W wykładach dano wyraz przekonaniu, że dzięki dalszym zarządzeniom i pracy władz cennikowych szkodliwa działalność handlarzy potajemnych zostanie zduszona.

Kapitan rezerwy Martens, komendant specjalnej drużyny wywiadowczej wydziału cen mówił o jej działalności w dziedzinie

nie zwalczania handlu potajemnego przez kontrolę na kolejach.

Zastępca kierownika adw. Ueherschaen dał dokładny obraz organizacji i karnoprawnej działalności władz cennikowych.

Przemawiał również referent spraw cennikowych w Mińsku, dzieląc się ze słuchaczami swymi doświadczeniami, poczynionymi w walce z handlem potajemnym, stwierdzając, że dzięki wysiłkom władz, handel potajemny w okręgu mińskim został zatamowany, a ceny, choć powoli, stale spadają.

Uczestnicy kursu, urzędnicy i pracownicy poruszali następnie różne wątpliwe i niewyjaśnione zagadnienia, z jakimi spotykali się w swej pracy, otrzymując szczegółowe wyjaśnienia i wytyczne na przyszłość.

Szczególnie pouczającym było omówienie rozpraw karnych, przeprowadzanych przez wydział nadzoru nad cenami. Oprócz niezliczonych drobniejszych rozpraw i przebiegłym wymiarem kary w postaci grzywny do kilku tysięcy złotych, toczy się obecnie kilka rozpraw poważniejszych, które pociągają za sobą kary pozbawienia wolności, więzienia lub ciężkich robót; inne sprawy toczą się w trybie zwykłego postępowania karnego z zagrożeniem grzywnami w sumie 60.000, 100.000, a nawet 500.000 złotych.

Uczestnicy kursu wynieśli z wykładów wiele korzyści, które ujawnia się w całej pełni w ich praktycznej pracy. Otrzymała ona szczegółowe wskazówki przeciwdziałania lichwie cen, dla walki z potajemnym handlem, paskarstwem, wykupywaniem towarów i innymi postaciami szkodnictwa gospodarczego.

Sprostowanie.

W podanej przez nas wiadomości p. „Uregulowanie długów i należności mieszkańców Generalnego Gubernatorstwa z okresu przedwojennego” zakradła się pomyłka. Mianowicie punkt b) ma następujące właściwe brzmienie:

b) Własność cudzoziemców na nieruchomościach i przedsiębiorstwach w Generalnym Gubernatorstwie oraz udział w tymże.

Pozatem pomyłka zakradła się także do innego ustępu, który ma brzmienie jak następuje:

Obowiązek zgłaszania zachodzi jednak tylko w tych wypadkach, jeżeli suma wszystkich spłat płatniczych lub pretenzji wobec jednej i tej samej osoby przekracza sumę 100 złotych. — (Sto, a nie jak mylnie wydrukowano — tysiąc).

Trzy czwarte wsi pastwą olbrzymiego pożaru.

Straty dochodzą do 800.000 złotych.

(pwp) Kielce, 14 października. We wsi Biedogisz, gm. Węgleszyn, w powiecie białogórskim wybuchł w dniu 7 bm. pożar, który strawił ogółem 49 gospodarstw wraz z zabudowaniami, kilka koni i krow, narzędzia rolnicze, sprzęty domowe i niezliczoną ilość drobiu. Zapasy spalonego zboża obliczają na przeszło 300 metrów. — Ogólne straty dochodzą do 800.000 złotych.

Pożar powstał wskutek wyrzucenia gorącego popiołu pod stodołę krytą słomą, przez jedną z wysiedlonych. Ogień, podsycony silnym wiatrem przerzucił się z błyskawiczną szybkością na sąsiednie budynki, doprowadzając ludność wsi do graniczącej z obłędem rozpacz. W akcji ratowniczej brało udział dziewięć straży pożarnych. Ze wsi pozostało zaledwie 15 domów, które od zagłady uratowała nadzwyczaj energiczna akcja straży po kilkugodzinnej walce z żywiołem.

Bez dachu nad głową pozostało około 300 osób.

Rzuciła spojrzeniem dookoła i oczy jej napotkały na Putyrę. Siedział na kamieniu i tego wpatrywał się w wodę. Widocznie przeprawa przez szosę kosztowała go więcej, niż się Marjetcie zdawało. Marjetta zdała sobie sprawę z tego, że w tej chwili jest on jedynym człowiekiem, który jej może pomóc i zrobił się jej wstyd, że chciała go wykorzystać na swoją zabawę, a potem odrzucić, jak lalkę, której odpadła głowa. Odezuła coś jakgdyby wyrzuty sumienia. Podeszła ku niemu i wyciągnęła rękę.

— Dziękuję panu, chociaż wiem, że nie zdołam się panu nigdy odwdziżyć. — Nie robiłem dla nagrody — odparł hardo Putyra. — Jak się widzi, że człowiek ginie, to trzeba mu pomóc.

— Co ja teraz zrobię? — spytała się Marjetta ze łzami w oczach.

— Co ma pani robić? — odpowiedział Putyra pytaniem na pytanie, choć miał szczerą ochotę zwrócić jej uwagę, że musi panować nad sobą, że nie może się obchodzić. — Zostanie pani tutaj, bo musi pani zostać. Może to nawet lepiej. Jak dyrektor będzie wiedział, że pani tu jest, to może prędzej i nam pomoże.

Nagle przerwał tę dyskusję i spojrzał na ludzi. Stali dookoła, gapiąc się na nich.

— Nie tu nie macie do szukania ludzi. Jazda do roboty!

— Do jakiej znowu roboty? Jeszcze ci się chce pracować?

— Ośle jeden! Patrz, jak woda idzie do góry. Musimy tu wybudować tamę, aby nas nie zalało. Nie widzicie, jak teren tutaj się obniża. Trzeba zasypać tę wyrwę. Jazda prędzej!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Zagadkowe morderstwo pod Krakowem

Kto zna zamordowanego?

Kraków, 14 października. W godzinach wieczornych dnia 9 bm. znaleziono w polu pod Żelkowem, powiat Kraków, zwłoki mężczyzny z podeszniętym gardłem. Według dotychczasowych stwierdzeń mężczyzna ten został zamordowany.

Opis zamordowanego: wiek ok. 30 lat, silnej budowy wzrost 1,65 m, włosy ciemno-blond. Ubrany w ciemno-szary kurtkę, szare pumpy, ubranie jest zniszczone, wysokie sznurowane buciki, dobrze utrzymane. Ktokolwiekby wiedział coś o zamordowanym, gdzie on zaginął, kto był widział dwie osoby, które wraz z zamordowanym przyszedł od strony Skali, czy powrócił do Skali, w jakim kierunku poszły po dokonaniu morderstwa, winien natychmiast zgłosić się do dyrekcji kryminalnej (Kriminaldirektion) w Krakowie K. K. 1, pokój nr. 43. Informacje na życzenie będą traktowane ściśle poufnie.

(Jo) **OGIEŃ W SUTERYNACH.** W niedzielę wyjechała Straż Pożarna o godz. 18.53 na ul. Czystą, gdzie w instytucie dla badań nad tyfusem plamistym, w suterynach, w warsztacie ślusarskim spalili się stół i wypalił się 1 m. kw. podłogi, oraz uległy zniszczeniu od gorąca narzędzia ślusarskie. Pożar powstał prawdopodobnie od niedopałka papierosa. Straż ogień ugasiła.

(Jo) **WYPADKI NA ULICY.** W sobotę koło Akademii Górniczej zderzyły się dwa samochody, skutkiem czego został ranny w głowę Karol Richter, którego po zaopatrzeniu przez lekarza Pogotowia Rat., odwieziono do szpitala niemieckiego.

W niedzielę wieczorem został przejechany przez rowerzystę Przebindowski Roman lat 18, zam. przy ul. Tetmajera 10, doznając złamania prawego obojczyka. Lekarz Pogotowia Rat. udzielił mu pierwszej pomocy i polecił odwieźć do szpitala na oddział chirurgiczny.

Biegun Franciszek, lat 33, zam. przy ul. Sobieskiego, został przejechany przez samochód, doznając tłuczonych ran głowy. Lekarz Pogotowia Rat. udzielił mu opatrunku i skierował do szpitala.

(Jo) **WYBUCH MASZYNY BENZYNOWEJ.** Przy zapalaniu maszyny benzynowej została oparzona Klimczak Władysław, zam. przy ul. Ujejskiego 7, lat 28, doznając oparzenia klatki piersiowej, obydwu rąk, oraz lewej nogi. Lekarz Pogotowia Rat. udzielił jej pierwszej pomocy i polecił odwieźć do szpitala św. Łazarza na oddział skórną.

(Jo) **SAMOBÓJSTWO ZA POMOCĄ NIEZNANEJ TRUCIZNY.** W niedzielę popołudniu zostało zawezwane Pogotowie Rat. na ul. Włoczków 6, gdzie dokonała zamachu samobójczego Józefa S., lat 35, zażywając nieznanej trucizny. Lekarz Pogotowia Ra., po przepłukaniu żołądka, polecił ją odwieźć do szpitala św. Łazarza.

CIEKAWOSTKI.

Wśród starodawnych wyrobów z żelaza zachował się słup znaleziony obok Delhi, o wadze 6000 kg, wysokości 7 m, sporządzony z jednego kawałka żelaza prawie 3000 lat temu. Ciekawym jest fakt, że słup ten, choć tak stary, nie posiada żadnych śladów rdzy. Chemiczne badania wykazały, że słup został zrobiony z czystego żelaza bez żadnych domieszek.

Maszyna, która wyrabia flaszki, przy pomocy dwóch robotników wykonuje w ciągu dnia 15.000 sztuk, a składa się z 9.176 części.

Z Warszawy i okolicy.

Apro wizacja chorych w szpitalach.

Na skutek zarządzenia Urzędu Wyżywienia, we wszystkich szpitalach i zakładach leczniczych w Warszawie został wprowadzony kartkowy system apro wizowania chorych. Na zasadzie tego zarządzenia każdy chory przybywający do szpitala lub zakładu na kurację jest obowiązany wręczyć przy zapisie kartę żywnościową, z której będą wycimane kupony na chleb przez cały okres jego pobytu na leczeniu.

Pobraniami od chorych kuponami szpitala będą usprawiedliwiali otrzymywane ilości chleba. Przy opuszczaniu szpitala rekonwalescent otrzymuje kartę wraz z pozostałymi kuponami z powrotem i będzie mógł nadal realizować je w sklepie rozdzielczym, w którym przed udaniem się na kurację pobierał artykuły spożywcze.

O ile chory przebywa na kuracji w chwili wymiany kart lub wydawania nowej serji, obowiązek przedłożenia szpitalom kart ma jego rodzina po uprzednim zarejestrowaniu w sklepie. Niedostarczenie kart pozbawi chleba szpital, a temsamem i chorego.

Odbudowa szpitali miejskich w Warszawie.

Energiczna praca nad odbudową szpitali miejskich w Warszawie, zniszczonych wskutek działań wojennych, jest w pełnym toku. Na prace te w obecnym roku przewidziano półtora miliona złotych.

Dwie śmiertelne ofiary przy desyntezy mieszkań.

W Służewcu pod Warszawą, dwaj robotnicy zajęci przy odpluskwaniu domu związkami chlorowym, ulegli zatruciu. Robotnicy ci, mimo ostrzeżeń o groźbach im niebezpieczeństwie, zawczasem zdjęli maski ochronne. Wezwany lekarz Pogotowia stwierdził śmierć 45-letniego Andrzeja Ce-

lerta, drugiego zaś robotnika w stanie ciężkim odwieź do szpitala, gdzie tenże zmarł wkrótce.

Trzech rannych wskutek zaważenia się muru.

Wskutek zaważenia się murów jednego z domów, uszkodzonych podczas działań wojennych, przy zbiegu ulic Marszałkowskiej i Królewskiej trzech przechodniów odniosło zranienia.

Zbirowe zaczadzenie.

Przy ul. Mokotowskiej 41, wskutek zbyt wczesnego zamknięcia pieca, zatruty się czadem trzy kobiety: 56-letnia Eugenia Sędziukowa, 70-letnia Helena Kobylecka i 81-letnia Pelagia Kaliniczukowa. Zatrutym starszemu udzielił pomocy lekarz Pogotowia, doprowadzając je po zastosowaniu środków trzeźwiących do przytomności.

Koń wpadł do dołu z wapnem.

Na terenie garbarni na ul. Lubeckiego w Warszawie koń wpadł do dołu wypełnionego wapnem. Zwierzę odniosło ciężkie poparzenia i musiano je zastrzelić.

Ujęcie złodzieja w kościele.

W kościele św. Aleksandra na pl. Trzech Krzyży, niejakiej Julji Rogalewskiej skradziono torebkę, zawierającą 400 i różne drobniaki. Na alarm, wszczęty przez okradzioną, obstawiono wszystkie wyjścia i złodzieja ujęto wraz z łupem. Jest to Mieczysław Kurokiel, wielokrotnie notowany, karany i poszukiwany przestępca.

Kradzież samochodu.

W alei Waszyngtona w Warszawie skradziono pozostawiony bez dozoru samochód osobowy, marki „DKW”, wartości 5000 zł, należący do firmy „Warszawskie Zakłady Sortowania Sznat”.

Kącik filatelistyczny.

Kraków, w październiku.

Przepisy zabraniają przesyłania znaczków w listach tak, że znajomi wymieniali je z zagranicą przesyłając nowości tylko na listach. Większe firmy w Niemczech otrzymują jednak pozwolenia z urzędu dewizowego na prowadzenie „en gros” znaczków, wydawanych przez państwa neutralne, a polscy kupcy mogą je znów za zezwoleniem „prowadzić z Rzeszy. Dostawa następuje wskutek tego z pewnym opóźnieniem, ale spodziewamy się, że wielu czytelników ogląda je i tak po raz pierwszy na zamieszczonych przez nas reprodukcjach.

Znaczki francuskie zostały wycofane z obiegu w Alzacji, Lotaryngji i Wielkiem Księstwie Luksemburgu, a przed zawarciem pokoju wprowadzono tam serje przedrukowane. Tak jak na obszarze Generalnej Gubernji była najpierw w obiegu cała serja przedrukowana „Deutsche Post Osten”, tak i na zachodzie zaopatrzono całe serje złożone z kilkunastu wartości napisami: „Elsass”, „Lothringen” i „Luxemburg”. Różnica polega na tem, że wprowadzają się to same znaczki „Hindenburg w medalionie”, ale niema zmiany wartości. Oznacza to, że marka niemiecka jest już walutą obiegu w tych prowincjach, a frank francuski, względnie lu-

Emsburski został wymieniony na nową walutę.

Trudno wymagać nawet od znawcy, aby był prorokiem i przewidywał zwykłą lub też stagnację cen poszczególnych nowości. Warto tylko zaznaczyć w tem miejscu, że już raz przed 76 laty władza niemiecka wydała znaczki dla okupowanych obszarów Alzacji i Lotaryngji. Serja ta obejmowała 7 sztuk tak, że kosztowała znacznie mniej, niż obecnie, bo zaledwie 67 centimów. Dzisiaj Michel notuje ówczesną jednocentimówkę (!!) czystą 20 punktów, czyli minimum 16 złotych, a więc 1600 razy tyle, co kosztowała przy okienku pocztowym.

Niewiadomo narazie, czy znaczki francuskie zostaną przedrukowane, ale jest to niebardzo prawdopodobne, natomiast zapasy znaczków luksemburskich zostaną albo sprzedane kuponem, albo też użyte tak, jak się to stało z nakładem polskiej serji historycznej. Olbrzymi zapas nawet wycofanych już z obiegu znaczków został ujęty przez pocztowe władze niemieckie, a tylko te wartości, których było najwięcej, opatrzone przedrukami „Generalgouvernement”. Cała reszta rozdzielono na szereg t. zw. partii i zaofiarowano interesantom. Wywołało to przewrót na rynku filatelistycznym tak, że katalog Michla musiał zmienić w ostatnim dodatku prawie wszystkie notowania. Trudno wyliczać wszystkie różnice, do najbardziej charakterystycznych należy jednak cena 3-złotówki z prezydentem, która spadła o połowę. Zna-

czek ten można teraz nabyć za 2 marki, podczas gdy w miesiącach zimowych kosztował w Polsce do 12 złotych. Natomiast znaczki, których nie odnaleziono w zapasach, względnie w całości przedrukowano, zwykływały wielokrotnie. Należą do nich najwyższe wartości ze serji historycznej, a przede wszystkim najcenniejsze sztuki z przedrukami „Port Gdańsk”. Jedno-złotówka z przedrukiem pionowym wyceniona była w „Michlu 1940” na 25 punktów, w

„Michlu 1941” na 45, a teraz dodatek podniósł tę cenę do 90 punktów! Jest to więc jeden z najdroższych znaczków który brakuje w większości albumów znaczków polskich.

*

Dotychczas nie zauważono prawie zupełnie nieregularności w przedrukach „Generalgouvernement”, wyłączając powszechnie znane różnice na 16-groszówce. Chodzi tu bowiem o stwierdzenie, czy istnieją przedruki, wykonane „do góry nogami”, braki liter itp. Jeśliby Czytelnicy zauważyli tego rodzaju błędy, prosimy o zawiadomienie pod adresem „Kącika”, a dotychczas poinformowano nas tylko o istnieniu „odwrotki” na 3-złotówce. Była ona wklejona w ten sposób do arkusza i nie zauważono tego przed przedrukowaniem. Powstał dzięki temu niezmiernie rzadki błąd druku, którego chwilowo nie można nawet oszacować.

*

Dopiero teraz nadeszły do Generalnej Gubernji znaczki holenderskie z doroczną serji sławnych ludzi. Wśród innych postaci, jak J. Potgieter, P. Camper, J. Steen, czy J. J. Scaliger, najbardziej znanym jest Wincenty van Gogh, uwieczniony na znaczku za 1,5 centa. Ten znakomity malarz urodził się w roku 1853 w Północnej Brabancji, a w wieku 37 lat popełnił samobójstwo w Anvers we Francji. W młodości ulegał rozmaitym wpływom realistycznym, potem hołdował impresjonizmowi, a wreszcie stał się pierwszym ekspresjonistą. Żywy kolor i gwałtowny wyraz przedstawionych osób miał u Gogha odzwierciedlać ich myśli. Artysta ten wywarł doprawdy niepowściągliwy wpływ na całą nowoczesną sztukę malarską.

-Ja-

Prosimy o wyraźne i czytelne wypisywanie treści ogłoszeń.

OBWIESZCZENIA URZĘDOWE

SĄD OKRĘGOWY W RZESZOWIE, dnia 12 sierpnia 1940. T. 97/39. Władysław Knuet, syn Jana, urodzony w Tyczynie 19 czerwca 1892, walczący na froncie rosyjskim, zaginiony od roku 1922. Celem umiania go za zmarłego, wzywa się, aby uwiadomił Sąd o zaginięciu do jednego roku. 3420k

Wezwanie.

Na mocy zarządzenia Urzędu Generalnego Gubernatora Nr. Az.: II 5c H/w 15599/40

z dnia 21. IX. 40 r. przystępuję do ustalenia i likwidacji majątku Ogólnopolskiego Komitetu Samopomocy Społecznej oraz Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym i jego Komitetów terenowych.

W związku z powyższym wzywam wszystkie osoby fizyczne i prawne, będące właścicielami lub dłużnikami wyżej wymienionych Komitetów do zgłoszenia do dnia 20 listopada 1940 r. swoich wierzytelności i długów na piśmie z dołączeniem dowodów pod adresem likwidatora w Warszawie, ul. Wiejska 3, m. 4.

W szczególności zgłoszeniu podlegają:

- 1) salda w Poczcie Kasie Oszczędności, Komunalnych Kasach Oszczędności i bankach na rachunkach Ogólnopolskiego Komitetu Samopomocy Społecznej oraz Ogólnopolskiego, Stołecznego, Wojewódzkiego, Miejskiego, Powiatowych i Gminnych Obywatelskich Komitetów Zimowej Pomocy Bezrobotnym;

- 2) kwoty w budżetach na rok 1939/40 samorządów i innych instytucji prawa publicznego na cele pomocy zimowej, wzgl. samopomocy społecznej, przewidziane, a na te cele nie odprowadzone.

3) kwoty nie spłaconych i nie umorzonych pożyczek, otrzymanych przez osoby fizyczne lub prawne od Ogólnopolskiego Komitetu Samopomocy Społecznej lub Ogólnopolskiego, Stołecznego, Wojewódzkiego, Miejskiego, Powiatowych czy Gminnych Obywatelskich Komitetów Zimowej Pomocy Bezrobotnym.

LIKWIDATOR

Ogólnopolskiego Komitetu Samopomocy Społecznej oraz Ogólnopolskiego Ob. Kom. Z. P. B. i jego agend terenowych
(—) ADAM ŁADA-BIEŃKOWSKI

Warszawa, 30 września 1940 r.

FORS

SZORUJE CZYŚCI wszystko!

Obwieszczenie.

Wzywam niniejszym wszystkich wierzycieli firmy Kazimierz Kowalski, Tarnów, Chyszowska 4, by w przeciągu 3 tygodni od dnia niniejszego obwieszczenia wszystkie swoje wierzytelności z przedłożeniem dokładnych uzasadnień, na moje ręce podali.

Wzywam też równocześnie wszystkich dłużników firmy, by należne salda wpłacali na konto Kazimierz Kowalski, Tarnów, w Banku Emisyjnym, najdalej do 3 tygodni od dnia niniejszego obwieszczenia. 37280

Likwidator firmy Kazimierz Kowalski,
Tarnów, Chyszowska 4.
Leopold Weissinger sen.
Tarnów, Brodzkiego 20.

PIENIĄDZE NATYCHMIAST!

Poszukujemy do kupna:

KRAKÓW:
Kamienice w centrum do 1.000.000 zł. — Kamienice do 150.000 (dzielnica Zwierzynie — Bronowice — Czarna Wieś). Kamienice ze sklepami — gotówka 100.000. — Dom przy tramwaju — gotówka 50.000. — Dzierżawy majątku ziemskiego lub gospodarstwa rolnego.

KRAKÓW:
Parcela uzbrojona — centrum — gotówka 200.000. — Parcelę przemysłową pod budowę piekarni.

ZAKOPANE:
Pensjonat murowany — komfortowy — gotówka 150.000.

KRYNICA:
Parcela budowlana do 40.000, lub pensjonat komfortowy.

Zgłoszenia:

BIURO „INFORMATOR”
Kraków, ulica Piłarska 19. — obok Bramy Florjańskiej. — Telefon 116-45.

Niemiecka fabryka akcesori samochodowych

poszukuje zdolnego

Przedstawiciela

dla Generalnego Gubernatorstwa, który jest w stałym kontakcie z warsztatami napraw samochodów i może przyjmować składnicę na własny rachunek. — Oferty: Goniec Krakowski Kraków, Nr. 3426k. 3426k

PIECE KAFLOWE

polece

L STOFF Kraków, ul. Starowińska 28

Telefon 107-99

Plantacje tytoniowe w Lubartowskim — wznowienie nauki w państwowej szkole w Suchodolu — regulacja cen szpary drzewek owocowych. — Skąd pochodzi ogórek? — Jesienne życie w bydla mlecznego. — Co to jest pogłębianie? — Najnowsze wydarzenia polityczne — spotkanie Hitlera z Mussolinim w Brennerze. — Powieść — Skrzynka pocztowa. 5 minut śmiechu i wiele innych ciekawych artykułów zawiera 7-y numer gazety wrocławskiej „Siew”.

Ceny prenumeraty miesięcznej tylko 1 złoty.

Zamówienie na prenumeratę przyjmują wszystkie urzędy i agencje pocztowe. — Pisząc do redakcji „Siewu” skieruj list swój pod Kraków, skrzynka pocztowa 534

